
Notat

Til: NENT

Kopi til: Prorektor forskning, NTNU

Fra: Fakultet for ingeniørvitenskap (IV), NTNU

Signatur: TSMH

Høring Forskningsetiske retningslinjer for naturvitenskap og teknologi – svar fra Fakultet for ingeniørvitenskap (IV), NTNU

Fakultetet takker for muligheten til å gi høringsuttalelse på Den nasjonale forskningsetiske komité for naturvitenskap og teknologi (NENT) sin reviderte utgave av Forskningsetiske retningslinjer for naturvitenskap og teknologi.

Retningslinjen ble sendt på høring til fakultetets Forskningskomite, der samtlige åtte institutter er representert.

Fakultetet mener at den reviderte retningslinjen vil kunne gi god kunnskap om og legge føringer for gode forskningsetiske normer. Retningslinjen vil kunne bidra til videre utvikling av godt forskningsetisk skjønn og refleksjon, både for studenter, forskere og forskersamfunnet, i møte med etiske dilemmaer i vår vitenskapelige praksis.

Fakultetet ønsker likevel å komme med noen konkrete innspill:

Side 9, start kap 6:

Forskeren skal følge god publiseringspraksis innen fagområdet. Forskerne skal avklare individuelle ansvarsforhold ved samarbeid og avklare regler for medforfatterskap. I samarbeidsprosjekter har prosjektleder et særskilt ansvar. Veiledere skal sørge for at studenters/kandidaters interesser ivaretas. Forskningsinstitusjoner bør legge til rette for at anerkjente normer for forfatterskap og samarbeid følges.

Postadresse

Org.nr. 974 767 880

Besøksadresse

Telefon

Saksbehandler

7491 Trondheim
Norway

postmottak@iv.ntnu.no
www.ntnu.no/iv

Høgskoleringen 6
Geologibygget, 2. etg.

+47 73594501

Adresser korrespondanse til saksbehandlende enhet. Husk å oppgi referanse.

Det er slik det er formulert uklart hva som ligger i «god publiseringspraksis», men det er vanskelig å definere. Siste setning om at institusjonen også har et ansvar er viktig, ikke bare den enkelte person.

Kap. 16:

Ut fra henvisningen til Nagoya-protokollen, skaper dette kapittelet noe skepsis – denne protokollen omhandler genetiske ressurser, mens det som står i kap. 16 er mye bredere enn genetiske ressurser. Det bør utvises forsiktighet i retningslinjen med å antyde aksept av «andre kunnskapsformer» hvis det innebærer at ikke-vitenskapelig kunnskap, som for eksempel overtro i gitte kulturer, skal aksepteres. Dette avsnittet bør konkretiseres betydelig, eller utgå fra retningslinjen.

16 Forskeren skal anerkjenne verdien av andre kunnskapsformer

Forskere som direkte anvender eller bygger sin forskning på andre kunnskapsformer har plikt til å anerkjenne både den økonomiske og kulturelle verdien av denne. I den grad slik forskning fører til økonomisk utbytte, bør fordeling av gevinsten tilgodese bærerne av den tradisjonelle kunnskapen. Tradisjonell kunnskap blant urfolk har et spesielt sterkt juridisk vern mot urimelig utnyttning gjennom internasjonale konvensjoner.

Kap 20:

Kapittelet framstår som vagt – hva er uavhengige mekanismer i denne sammenhengen? Kan det innebære alt annet enn at forskeren undersøker seg selv? Er «linjen» godt nok, eller er det snakk om et overordnet etikk-utvalg utenfor linja?

20 Forskningsinstitusjonene skal ha uavhengige mekanismer som kan støtte ansatte i varslings situasjoner

Side 20:

Avsnittet om Kunstig intelligens framstår som tynt slik det står nå. Kan det utdypes, eller bør det vurderes å utgå?

Side 21:

Gitt etableringen av en forskningsetisk retningslinje framstår vitenskapsed som overflødig.

Det er viktig at institusjonene får tydelig ansvar i å gjøre de ferdigstilte retningslinjene kjent på sine enheter, og at studenter og ansatte ser at det forventes av utdanningsinstitusjonen og arbeidsgiver at de setter seg inn i disse retningslinjene.